

รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมหว่ากอ ๑ อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น ๑๔
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
และระบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom

ผู้มาประชุม

๑. รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน	ประธานกรรมการ
๒. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๓. พนักงานสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการฯ มอบหมาย
(นางสาวสิริพร พิทยโสภณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. เลขาธิการ ก.พ.
(นางสาววลัยลักษณ์ เศรษฐฤทธิ์ แทน)	กรรมการ
๒. เลขาธิการ ก.พ.ร.
(นางนันทนา ธรรมสโรช แทน)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ แทน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(นางประไพ คำสะกุล แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(ศาสตราจารย์ นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล)	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
(นางสาวอมรรัตน์ ภูมิวิสนะ แทน)	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมบัญชีกลาง
(นางณริศรา ชูขุนทด แทน)	กรรมการ
๘. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ติมสกุล	กรรมการ
๑๐. นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	กรรมการ

๑๑. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
๑๒. ศาสตราจารย์ศันสนีย์ ไขยโรจน์	กรรมการ
๑๓. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการ
๑๔. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๑๕. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ
๑๖. นางสาวลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการ
๑๗. คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	กรรมการ
๑๘. นางสาวรณิ คำมัน	กรรมการ
๑๙. รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางนันทนา ธรรมสโรช)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๒๐. ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางสาวมัตติกา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ลาประชุม

๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
๔. ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์	กรรมการ
๕. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
๖. ศาสตราจารย์ไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
๗. นายรุ่งโรจน์ รังสีโยภาส	กรรมการ
๘. ศาสตราจารย์ นพ.วิจารณ์ พานิช	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ แพสุวรรณ	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (นายกิตติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและเลขานุการร่วม

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงาน ก.พ.

- นางสาวบุรณี ศุภศิลป์
- นางสาวคนชนันท์ ฉ.โรจน์ประเสริฐ

สำนักงาน ก.พ.ร.

- นางสาวพรทิพย์ แก้วคำมูล
- นางสาวจารุวรรณ ฤทธิบัณฑิต
- นายกฤตวิทย์ จันทร์แจ่มใส

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑. นางลดาวัลย์ กระแสร์ชล

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. รองศาสตราจารย์ปัทมาวดี โพชนุกูล
๒. รองศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ธีระวิสิทธิ์
๓. รองศาสตราจารย์พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
๔. รองศาสตราจารย์ชนาธิป ผาริโน
๕. รองศาสตราจารย์นพพร ลีปรีชานนท์
๖. นางสุรียรัตน์ ชะนะมา
๗. นายปกรัฐ กนกธนาพร

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางสาวนริศรา เมืองสว่าง

สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ

๑. นางสาวสิวินีย์ สวัสดิ์อารี

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

๑. นางสาวนිරะนารถ แจ้งทอง
๒. นางพจมาน ท่าจิ้น
๓. นายเดช บัวคลี่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. รองศาสตราจารย์วันชัย ตรียะประเสริฐ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ เจริญพรพัฒนา

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๑. นางวิไลพร เจตนจันทร์

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นางสาวกาญจนา วาณิชกร
๒. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๓. นางสาวนริดา วีระโสภณ
๔. นางสาวสลิลวรรณ กลับประสิทธิ์
๕. นายนนทวัฒน์ มะกรุดอินทร์
๖. นางสาวภัทรธิรา เกื้อกัม
๗. นางสาวภาณิศา หาญพัฒนนันท์
๘. นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
๙. นายนรชัย รังสีวิจิตรประภา
๑๐. นางสาวรินรพี งามแสง

- ๑๑.นางสาวภัทราภรณ์ พูลฤทธิ์
 ๑๒.นางสาวจันทร์ปาย องค์กริวิวิทยา
 ๑๓.นายจอมพล ทองแป้น

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน) กล่าวเปิดการประชุม พร้อมทั้งกล่าวถึงความสำคัญของระบบโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพของประเทศ ซึ่งเป็นวาระการประชุมเพื่อเสวนาในครั้งนี้ และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุมในระเบียบวาระที่ ๓.๑ ในส่วนของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม ดังนี้

๑) ควรจัดทำภาพใหญ่ของระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) และทิศทางการจัดสรรทุนของประเทศ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ และเห็นภาพการแบ่งบทบาทหน้าที่ของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งเห็นภาพการแบ่งบทบาทระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันไปพร้อม ๆ กับการออกแบบหน่วยงานใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดบทบาทภารกิจในอนาคตของแต่ละหน่วยงานได้เป็นรูปธรรมและชัดเจนด้วย

๒) ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนทั้ง ๗ หน่วยงาน ก่อนการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน (PMU ABC) ออกจาก สอวช. โดยให้ความสำคัญกับหลักการความรับผิดชอบ (Accountability) ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) และมีมาตรการการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน (Management of Conflict of Interest) รวมทั้งหลักความคุ้มค่าในการดำเนินงานในหน่วยงานที่เสนอจัดตั้งใหม่ ซึ่งต้นทุนในการจัดตั้งองค์กรใหม่ใช้งบประมาณอย่างน้อย ๒๐ ล้านบาท

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งมติการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ สกสว. ให้ สกสว. รับทราบด้วย

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อเสวนา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ

คณะทำงานสมุดปกขาว “การปฏิรูปการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure หรือ NQI)” โดย นางสาวสิวิณี สวัสดิ์อารีย์ สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ นำเสนอระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ดังนี้

๑) ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศมีความจำเป็นต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการให้ก้าวสู่ตลาดสินค้าคุณภาพ (Premium Market) โดยการกำหนดและควบคุมมาตรฐานสินค้าและบริการให้ได้ตามมาตรฐานระดับสากล ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าของตราสัญลักษณ์ “Made in Thailand” ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องมีระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure หรือ NQI) ซึ่งองค์การภาครัฐและเอกชนต้องทำงานด้วยกันเพื่อควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบ และมีนโยบาย กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและวิธีปฏิบัติให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยระบบ NQI ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ และมีองค์กรที่มีหน้าที่และบทบาท ดังนี้

๑.๑) มาตรวิทยา (Metrology) ได้แก่ สถาบันมาตรวิทยา (National Methodology Institute) ทำหน้าที่คั่นหาวิธีการวัดปริมาณที่แม่นยำ เทียงตรงและเสถียร

๑.๒) การกำหนดมาตรฐาน (Standardization) ได้แก่ องค์กรกำหนดมาตรฐาน (National Standard Body) ทำหน้าที่กำหนดคุณภาพขั้นต่ำที่ยังยอมรับได้

๑.๓) การรับรองระบบงาน (Accreditation) ได้แก่ องค์กรรับรองระบบงาน (Accreditation Body) ทำหน้าที่ประเมินความพร้อมของระบบและความสามารถของหน่วยตรวจสอบและรับรอง

๑.๔) การตรวจสอบและรับรอง (Conformity Assessment) ได้แก่ หน่วยตรวจสอบและรับรอง (Conformity Assessment Body) ทำหน้าที่ให้บริการ NQI และออกใบรับรอง

๑.๕) การกำกับดูแลตลาด (Market Surveillance) ได้แก่ ผู้มีอำนาจกำกับดูแลตลาด (Market Surveillance Agency) ทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้อาณาเขตการค้าและบริการที่ไม่ปลอดภัยเข้าสู่ตลาด รวมทั้งนำเอาสินค้าและบริการที่ไม่ปลอดภัยออกจากตลาด

๒) หัวใจสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ คือ ความเป็นอิสระและความไม่ลำเอียง โดยรัฐต้องรับประกันความอิสระของหน่วยงานในระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ และหน่วยงานในระบบต้องปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานความไม่ลำเอียง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านมาตรวิทยา (Metrology) ด้านการกำหนดมาตรฐาน (Standardization) และด้านการรับรองระบบงาน (Accreditation) ต้องมีหน้าที่ครอบคลุมทั้ง ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ (National Level) ระดับภูมิภาค (Regional Level) และระดับนานาชาติ (International Level) เพื่อเชื่อมโยงกับการกำหนดมาตรฐานทางคุณภาพในระดับสากลได้

๓) ระบบ NQI มีความเชื่อมโยงกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และมีความสำคัญต่อการสร้างนวัตกรรม จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานและวิธีการตรวจสอบสินค้า นวัตกรรม และผลิตภัณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสู่ระดับสากล

๔) การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพปัจจุบันของระบบ NQI มีดังนี้

๔.๑) ด้านนโยบาย : ปัจจุบันประเทศไทยมี พ.ร.บ. การมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ร.บ. พัฒนาระบบมาตรฐานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ยังไม่มีความชัดเจนของหน่วยงานระดับชาติที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ NQI

๔.๒) ด้านความสามารถ : ปัจจุบันประเทศไทยมีความสามารถระดับพื้นฐานซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในอนาคต รวมถึงยังมีความทับซ้อนของการให้บริการ และขาดการลงทุนจากภาคเอกชน นอกจากนี้ การกำหนดคุณภาพของประเทศไทยยังคงมุ่งเน้นในการควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการหลังการผลิต แต่ไม่รวมถึงกระบวนการผลิต และการควบคุมมาตรฐานตลาด

๔.๓) ด้านความยั่งยืน : ปัจจุบันบทบาท NQI ของประเทศยังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และไม่มีโมเดลการใช้ประโยชน์ในการสร้างนวัตกรรมที่ชัดเจน รวมถึงยังไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อภาคเอกชน

๕) คณะทำงานสมุดปกขาว “การปฏิรูปการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure: NQI)” ซึ่งมี ดร. ดำริ สุโชธนัง เป็นประธานคณะทำงาน และมีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผู้อำนวยการสถาบันมาตรฐานแห่งชาติ เป็นคณะทำงานและเลขานุการร่วม ได้จัดทำสมุดปกขาวเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๒ โดยวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันของ NQI อ้างอิงกับแนวทางการบริหารจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพระดับสากล และมีข้อเสนอแนะการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ สรุปได้ดังนี้

๕.๑) ตราพระราชบัญญัติโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ให้เป็นกฎหมายแม่ (Basic Law) และแก้ไขพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ

๕.๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (NQI Policy and Strategy) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์หรืออุตสาหกรรมเป้าหมาย

๕.๓) จัดทำแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ตลอดห่วงโซ่คุณค่าของสินค้าธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยมีการจัดลำดับก่อนหลัง ตามความพร้อมของหน่วยงาน เครื่องมือบุคลากร รายได้ เพิ่มหรือมูลค่าเพิ่ม ผลกระทบเชิงสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

๕.๔) จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้าน NQI ระยะกลางและระยะยาว และเร่งจัดทำหลักสูตรเพื่อปรับหรือเปลี่ยนทักษะของวิศวกรและแรงงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ความมั่นคงของชาติ และความปลอดภัยของประชาชน

๕.๕) จัดให้มีมาตรการกำกับดูแลตลาด การคุ้มครองผู้บริโภค การพัฒนาองค์กร ผู้บริโภคและตราคุณภาพ การบริหารภาพลักษณ์ของประเทศด้านคุณภาพ รวมทั้งการออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศมีความเกี่ยวพันกับหลายปัจจัย ระบบ NQI เป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในกรณีของประเทศเวียดนาม ที่มีตัวเลขการส่งออกสินค้า High-tech สูงกว่าประเทศไทยในช่วงการมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล

มาตรฐานบังคับใช้ อาจเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้น แต่อาจต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญมากกว่าร่วมด้วย เช่น จำนวนเงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (Foreign Direct Investment หรือ FDI) เป็นต้น

๒) การพัฒนาระบบ NQI ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานในปัจจุบันที่มีการลงทุนอยู่แล้ว และกำหนดเป้าหมายของสินค้าและบริการที่ประเทศมีศักยภาพและต้องการให้เกิดการลงทุน กลไก/วิธีการที่ทำให้เกิดการลงทุน การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการลงทุน (Return on Investment หรือ ROI) และการออกแบบกลไกการบริหารจัดการ (Mechanism Design) เช่น ความร่วมมือหรือการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

๓) ปัญหาสำคัญของระบบ NQI ที่ส่งผลต่อผู้ส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และวิสาหกิจเริ่มต้นใหม่ (Startup) คือ การเข้าถึงบริการของระบบ NQI จึงควรมีระบบที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้เกิดอำนาจทางการตลาดได้ต่อไป

๔) เนื่องจากการจัดทำมาตรฐานสินค้าขึ้นมาเองเป็นเรื่องยากและต้องใช้ระยะเวลาในการทดสอบมาตรฐานนาน เช่น การจัดทำมาตรฐาน ISO มีกระบวนการทบทวน (Review) โดยใช้ระยะเวลาหลายปีก่อนประกาศใช้ นอกจากนี้ ประเทศไทยยังไม่ใช่ประเทศผู้นำหรือผู้กำหนดแนวโน้มสินค้า (Trendsetter) ดังนั้น การพัฒนาระบบ NQI ของประเทศไทยเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการ จึงควรมีข้อมูลสินค้าที่ต้องการทดสอบที่ชัดเจนก่อน โดยควรหารือกับผู้ประกอบการเพื่อให้มั่นใจได้ว่ามีความต้องการที่มากพอ แล้วจึงลงทุนระบบ NQI สำหรับสินค้าเป้าหมายนั้น

๕) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ และตอบโจทย์ประเด็นการพัฒนาประเทศ เช่น อุตสาหกรรม S-Curve, อุตสาหกรรม BCG, Sustainable Development Goals (SDG), และ Digital Society เป็นต้น ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงขีดความสามารถในการแข่งขัน ความคุ้มค่าในการลงทุน ความยั่งยืน (Sustainability) และวิธีการตรวจสอบความต้องการสินค้าในตลาดบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งต้องเชื่อมโยงและนำไปสู่การพัฒนาแบบการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจใหม่ (New Growth Model) โดย ประเทศไทยควรผลักดันการกำหนดมาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นจุดแข็งให้ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ เช่น สินค้าเกษตร อาหาร สมุนไพร เป็นต้น

๖) ควรปฏิรูประบบ NQI ในเชิงโครงสร้าง กฎหมาย และกลไกการบริหารจัดการ เพื่อลดความทับซ้อนหรือการทำงานที่มีลักษณะเป็น Silo โดยกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบที่ชัดเจน มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงฯ และการสร้างความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน รวมถึงต้องกำหนดเป้าหมายและทิศทางในการพัฒนาระบบ NQI ของประเทศ โดยมีการวางแผนการลงทุนทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ที่มีความชัดเจนเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาในปัจจุบันและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งนี้ หากไม่มีการ Re-design หน่วยงานในระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่มีการตรากฎหมาย NQI หรือเสนอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ จะทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมายเพิ่มขึ้น และไม่สามารถแก้ปัญหาของหน่วยงานที่มีในระบบเดิมได้

๗) ระบบ NQI เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาสินค้าและบริการ ควรมีการวิเคราะห์กลุ่มสินค้าเฉพาะ (NICHE) ที่ประเทศไทยมีความสามารถในการให้บริการทดสอบมาตรฐาน และสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังคนด้าน NQI มากขึ้น เพื่อให้มีบุคลากรรองรับการดำเนินงานในระบบ NQI

๘) ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพเพื่อรองรับการวิจัยและนวัตกรรม โดยเฉพาะในระดับการพัฒนาเพื่อออกสู่เชิงพาณิชย์ (Translational Research) ในช่วง TRL (Technology Readiness Level) ระดับ ๔-๖ เช่น กรณีของประเทศอังกฤษที่มีการจัดตั้งศูนย์การผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อเซลล์และยีนบำบัด (Cell and Gene Therapy Catapult หรือ CGT Catapult) ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานสามารถสนับสนุนและเร่งผลักดันผลงานวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ได้เร็วขึ้น

๙) การพัฒนาระบบ NQI ควรพิจารณาจากสาขาที่เป็นเป้าหมายของประเทศ เช่น BCG โดยควรมีการวางแผนงาน (Roadmap) อย่างเป็นระบบก่อน จึงออกแบบระบบ NQI ที่สามารถให้บริการสอดคล้องกับ Roadmap จากนั้นจึงไปสู่การพัฒนาประเด็นกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๐) ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัล (Digital Based) ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบ NQI และพัฒนาความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบ NQI โดยให้มีการผลิตบุคลากรเพื่อรองรับระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศในอนาคต

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับคณะทำงานสมุดปกขาวฯ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธานฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ครั่งต่อไป ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๐-๑๓.๐๐ น.

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

นายรัชชัย รังสีวิจิตรประภา
นายจอมพล ทองแป้น
นางสาวภัทรธิดา เกื้อกัม
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวนิรดา วีระโสภณ
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม